

Veiledning

Avtale om innleie av vassdragsteknisk ansvarlig (VTA) og stedfortredende VTA

Innledning

Den ansvarlige for et vassdragsanlegg skal etter forskrift om sikkerhet ved vassdragsanlegg (damsikkerhetsforskriften) § 2-2 bokstav c) ha tilstrekkelig med kvalifisert personell for å oppfylle kravene i forskriften og sørge for at disse er organisert slik at de er tilgjengelige ved behov. Dette gjelder også vassdragsteknisk ansvarlig (VTA) og stedfortredende VTA.

Etter damsikkerhetsforskriften § 2-4 tredje ledd skal VTA og stedfortredende VTA som hovedregel være antatt hos den ansvarlige for vassdragsanlegg. Dersom det velges en annen tilknytningsform for dette personellet skal det foreligge en skriftlig avtale som regulerer forholdet mellom partene. Slik avtale skal ikke lenger godkjennes av NVE, men at slik avtale foreligger vil bli kontrollert gjennom tilsyn med virksomheten. Etter damsikkerhetsforskriften § 3-6 fjerde ledd er det fortsatt slik at godkjenningen av VTA gjelder konkrete anlegg. Det vil derfor være en forutsetning for innleie av VTA at vedkommende godkjennes for de anleggene som omfattes av avtalen.

For NVE er det viktig at det er avklarte ansvarsforhold når innleid VTA og/eller stedfortredende VTA benyttes. NVE har derfor utarbeidet denne veiledningen som hjelp ved inngåelse avtale om innleie. Punktene som er listet opp i avsnittet om avtale er å regne som et minimum som må være med. Partene må selv vurdere om det er andre punkter som er nødvendig for å regulere forholdet mellom partene.

Veiledningen er basert på krav i vannressursloven av 24. november 2000 nr. 82 og damsikkerhetsforskriften av 18. desember 2009 nr 1600.

En avtale om innleie vil innebære at VTA påtar seg ansvaret for å utføre konkrete faglige oppgaver på vegne av den ansvarlige for vassdragsanlegget. Utad vil den ansvarlige for anlegget fortsatt ha ansvaret for virksomheten, for eksempel ved krav om erstatning etter vannressursloven § 47. Mellom avtalepartene vil alminnelige regressregler gjelde.

Avtale

1. PARTER

1.1 Den ansvarlige for vassdragsanlegget (anleggene)

Den ansvarlige for vassdragsanlegget er oppdragsgiver etter avtalen. Den ansvarlige for vassdragsanlegget vil normalt være eier av det eller de aktuelle anleggene, ofte et selskap eller en kommune. Der andre enn eieren er godkjent som ansvarlig for anlegget, jf. damsikkerhetsforskriften § 2-9, skal denne angis som oppdragsgiver.

1.2 VTA

VTA vil være oppdragstaker etter avtalen. Dette er den fagpersonen som påtar seg oppdraget som VTA etter oppdrag fra den ansvarlige for anlegget. Personnavn og privatadresse til VTA skal oppgis. VTA må være en privatperson fordi godkjenning av kompetanse og vurdering i forhold til det/de aktuelle anleggene er personrettet. Også eventuell arbeidsgiver for VTA skal oppgis, uavhengig av om denne er part i avtalen.

Godkjenning som VTA for konkrete anlegg forutsetter at vedkommende oppfyller kravene i damsikkerhetsforskriften § 3-3. Søknad om godkjenning som VTA blir behandlet i et eget råd.

1.3 Arbeidsgiver for VTA

Arbeidsgiver for VTA vil være selvstendig part i avtalen der denne låner eller leier ut VTA ansatt hos seg til den ansvarlige for et annet vassdragsanlegg. Arbeidsgiver for VTA vil ofte være en kommune eller et selskap. Arbeidsgivers navn og adresse skal oppgis. Der VTA er ansatt i et driftsselskap, vil driftsselskapet være part i avtalen. Der VTA utfører oppdraget på fritiden eller har redusert stilling hos annen arbeidsgiver vil denne arbeidsgiveren ikke være part i avtalen.

2. ANDRE SOM OMFATTES AV AVTALEN

2.1 Stedfortredende VTA

VTA skal ha en stedfortreder med tilfredsstillende kvalifikasjoner, jf. damsikkerhetsforskriften § 2-4 andre ledd og § 3-3 fjerde ledd. Det skal oppgis personnavn, eventuell arbeidsgiver og privatadresse til stedfortreder.

Innleid VTA vil ikke være ansatt hos den ansvarlige for anlegget. Ofte vil det ikke være andre med egnede kvalifikasjoner ansatt hos den ansvarlige for anlegget. Av sikkerhets- og beredskapshensyn vil det derfor være nødvendig at VTA eller den ansvarlige for anlegget har anledning til å tilkalle navngitt stedfortreder ved behov. Hvem som skal være stedfortreder bør avklares allerede ved avtaleinngåelsen.

Ansaret for at VTA har en stedfortreder påhviler den ansvarlige for anlegget.

Dersom fungeringen som stedfortredende VTA vil vare ut over et halvt år kreves egen godkjenning av NVE, jf. damsikkerhetsforskriften § 3-6 tredje ledd.

2.2 Leder

VTA skal rapportere til en *leder*, jf. damsikkerhetsforskriften § 2-4 bokstav c). Det følger av § 2-3 andre ledd at leder skal være ansatt hos den ansvarlig for anlegget. Det skal oppgis personnavn og arbeidssted for leder. For å sikre klare rapporteringslinjer ønsker NVE at leder skal navngis i avtalen. Fordi leder skal være ansatt hos den ansvarlige for anlegget, er arbeidsgiver gitt, men vedkommendes arbeidssted er det interessante i denne sammenhengen.

3 ANLEGG

Det skal klart fremgå hvilke anlegg avtalen gjelder for. Dette skal angis med ID-nr, anleggsnavn, anleggstype og konsekvensklasse.

Med *ID-nr* menes et firesifret nummer som for dammer finnes på fakturagrunnlaget for NVEs tilsynsavgifter.

Med *navn* menes navnet på vassdragsanlegget. Dette finnes for dammer på fakturagrunnlaget for NVEs tilsynsavgifter.

Med *type* anlegg siktes det til om det er dam, rørledning, tunnel, stenge-/tappeorgan , osv, jf. damsikkerhetsforskriften § 1-4.

Med *konsekvensklasse* menes den konsekvensklasse anlegget har fått etter vedtak fra NVE, se damsikkerhetsforskriften kapittel 4. For dammer finnes dette på fakturagrunnlaget for NVEs tilsynsavgifter.

En avtale om innleie av VTA må ha som forutsening at VTA er eller kan bli godkjent for den/de aktuelle anleggene.

4 PLIKTER OG ANSVAR

Avtalen skal synliggjøre hvilke plikter VTA påtar seg gjennom avtalen om innleie og hva som fortsatt vil pålegge den ansvarlige for anlegget for å oppfylle krav til sikkerhet og beredskap som følger av vannressursloven og tilhørende forskrifter. Bruk av innleid VTA fritar ikke fra dette ansvaret overfor myndighetene. Dette innebærer blant annet at krav og pålegg fra NVE rettes mot den ansvarlige for anlegget, også de som angår VTAs ansvarsområde. Ved hendelser som berører tredjepart er det den ansvarlige for anlegget som blir erstatningsansvarlig, jf. blant annet vannressursloven § 47. I slike tilfeller kan det bli et regressoppgjør avtalepartene imellom dersom hendelsen utløser en erstatningsplikt.

VTA påtar seg overfor den ansvarlige for anlegget et faglig ansvar for å følge opp sikkerheten ved anleggene ved å utføre oppgaver i henhold til damsikkerhetsforskriften § 2-4. Dette inkluderer rapportering til leder og mottak av rapporter fra tilsynspersonell. Det anbefales å utarbeide en instruks eller funksjonsbeskrivelse for VTA tilpasset det konkrete oppdraget.

Der arbeidsgiver for VTA er part i avtalen, plikter denne å fristille VTA fra annet arbeid i den utstrekning det er nødvendig for å oppfylle avtalen. Hva dette i praksis vil innebære vil være avhengig av innholdet i den aktuelle avtalen.

5. ANDRE FORHOLD

Av praktiske grunner kan det være hensiktsmessig at interne avtalepunkter mellom partene tas inn i avtalen. Aktuelle punkter kan være omfang av oppdraget (f eks angitt i timer/stillingsbrøk), lønn, dekning av utgifter, oppsigelsesfrister osv. Alternativet er at dette reguleres i en separat avtale.

6. UNDERTEGNING

Avtalen skal være datert og signert av partene. Den skal underskrives i så mange eksemplarer som det er parter i avtalen.

Hvem som skal underskrive på vegne av partene, vil være avhengig av hvem partene er. Er den ansvarlige for anlegget eller VTAs arbeidsgiver en kommune eller et selskap, gjelder de vanlige regler for signeringsmyndighet. Den som underskriver må gjennom stilling eller instruks ha fullmakt til å inngå slik avtale.